

„Ne aggodalmaskodjatok!”

Időpont: 1932. szeptember 4. Szentháromság ünnepe utáni 15. vasárnap

Alapige: Máté 6,24-34.

Senki sem szolgálhat két úrnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak.

Azért azt mondom néktek: Ne aggodalmaskodjatok a ti éltetek felől, mit egyetek és mit igyatok; sem a ti testetek felől, mibe öltözködjetek. Avagy nem több-é az élet hogynem az eledel, és a test hogynem az öltözet?

Tekintsetek az égi madarakra, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem csűrbe nem takarnak; és a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Nem sokkal különbek vagytok-é azoknál?

Kicsoda pedig az közületek, aki aggodalmaskodásával megnövelheti termetét egy arasszal?

Az öltözet felől is mit aggodalmaskodtok? Vegyétek eszetekbe a mező liliomait, mi módon növekednek: nem munkálkodnak, és nem fonnak;

De mondom néktek, hogy Salamon minden dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül egy.

Ha pedig a mezőnek fűvét, amely ma van, és holnap kemencébe vettetik, így ruházza az Isten; nem sokkal inkább-é titeket, ti kicsinyhitűek?

Ne aggodalmaskodjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk? vagy: Mit igyunk? vagy: Mivel ruházkodjunk?

Mert mind ezeket a pogányok kérdezik. Mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mind ezekre szükségetek van.

Hanem keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek.

Ne aggodalmaskodjatok tehát a holnap felől; mert a holnap majd aggodalmaskodik a maga dolgai felől. Elég minden napnak a maga baja.

Keresztyén Testvéreim! Az a világ, amelyben most élünk, az aggodalmaskodás világa. Mennyi minden aggodalomnak a redőit látja az ember az arcokon. Gondoljunk a munkanélküliek táborára, hogy lerí róluk a kenyérgond. Mikor a szeptemberi porban megzörren lábuk alatt a megsárgult falevél, előhírnöke az ősznek, mely arról beszél, hogy vége a nyárnak, jön az ősz, azután meg a tél, hogyan rajta van az arcokon az aggodalmaskodó kérdés: „Mit eszünk, mivel ruházkodunk, mivel fűtünk!”

És a másik gond! Akiknek még van megélhetésük, azoknak az arcán is ott látunk egy nagy aggodalmaskodást, a vagyon gondját. Akiknek az a gondolat szorítja össze a szívét, hogy mi lesz a vagyonukkal, ha az a sok éhes ember azt gondolja egyszer, hogy nem jól van ez így, ahogy van és jön újra a nagy felfordulás. Ezeknek az embereknek a homlokára is oda van írva az aggodalom.

Azután van egy sereg ember, akiknek arcán a nemzetük jövője felett való aggodalom redői húzódnak. Akik látják, hogy ez az ország mennyire magára van hagyva megcsonkítottságában, hogyan elzárják előle a vámsorompót, az életlehetőséget, a boldogulás útját. Akiknek a szíve ég a honszerelemtől, azoknak arcára rárajzolódik a honfiúi gond: mi lesz ebből a szerencsétlen országból?

És vannak emberek, hála Istennek nem is olyan kevesen, akiknek lelkén ott borong a keresztyénség jövőjének gondja. Mert látják az istentelenség hatalmas propagandáját, hogy hogyan akarják kiirtani a legkisebb gyermekből az Isten fogalmát, hogyan akarják kipusztítani az ifjúságból az Istenhitet. Ezeknek a szíve összeszorul az aggodalomtól, hogy mi lesz a keresztyénségből, az egyházból, ha ez így megy tovább.

Az aggodalmaskodás e világában, hol nem talál az ember egy szilárd pontot, hol lábát megvethesse, mint valami csodálatos tisztaságú ezüstharang, úgy csendül ki a hegyi beszéd e része, melybe vissza-visszatér az a gondolat: „*Ne aggodalmaskodjatok*”!

Szeretnék rámutatni Jézus e parancsának kizárólagosságára. Hogy nincs az aggodalomnak egy fajtája sem, mely jogosult lenne, melyet Jézus megengedne. Egymásután sorolja fel az aggodalmaskodás mindegyik fajtáját és mindegyik elé odateszi e tiltó szót: „*Ne!*” Ne aggodalmaskodjatok, hogy mit egyetek, mit igyatok! ... Ne aggodalmaskodjatok az öltözetetek felől! Ne aggodalmaskodjatok a holnap, a jövőtök miatt stb! Nincs az aggodalmaskodásnak olyan fajtája, melyre rá ne tenné mutatóujját: megtiltom! Nem szabad aggodalmaskodni!

Az aggódó és meggyötört ember e parancsot úgy érzi, mint kényszerzubbonyt, hogy hát Istenem, hogy lehet ezt tőlem kívánni, hogy ne aggodalmaskodjam, hiszen rajtam kívül álló dolgok miatt aggodalmaskodom. Nincs hatalmam elhárítani az okokat. Ha tudnék magamnak munkaalkalmat teremteni, akkor nem volnának megélhetési aggodalmaim. Ha nem volna nemzetem ilyen körülmények közt, nem volnának honfiúi aggodalmaim. Ha a keresztyénség egén nem látnám tornyosulni a halálos veszedelem felhőit, nem volnának aggodalmaim Isten országa miatt. De ezeket az okokat nem tudom kiküszöbölni, éppen azért vannak aggodalmaim, mert tehetetlen vagyok az okokkal szemben.

Testvéreim! Halljátok meg: Jézus soha nem kíván olyat, ami lehetetlen. Ha ő azt kívánja, hogy mi ne aggodalmaskodjunk, akkor lehetséges, hogy a legnagyobb bizonytalanság, a legkilátástalanabb helyzet fojtó ködében is tudjunk járni napsugaras, boldog arccal. Ha Jézus parancsolja, akkor lehet!

Jézus meg is mondja, hogyan.

Rámutat, hogy mikor ezt parancsolja: „*Ne aggodalmaskodjatok*”! mindig hozzánk beszél. Neki van hatalma, hogy egy szavával lecsendesítse a háborgó hullámokat és nem csak azoknak tud parancsolni, hogy távozzatok, csend legyen, hanem nekünk is tudja parancsolni. És ezzel megmutatja, hogy az aggodalmaskodás nem kívülről jövő valami, hanem belőlünk vetődik ki e világba. Ezért aggodalmaskodó lelkek, nektek van módotok, hogy az aggodalmaskodást kidobjátok életetek hajójából, mint felesleges terhet!

Testvéreim! Jézusnak annyira ránehezedik lelkére, hogy az aggodalmaskodást kikergesse lelkünkéből, hogy érdekesen jelentkezik ez a mondanivalója logikai szerkezetében is. A 33. versben ezt mondja: „*Keressétek először Istennek országát és ezek mind megadatnak nektek*”, mintha itt be volna fejezve a beszéde, szinte olyan, mintha nem következne utána semmi. És mégsem hagyja abba, még egyszer visszatér rá, úgy érzi, még egyszer meg kell mondania, hogy ne aggodalmaskodjatok a holnap felől, mert elég minden napnak a maga baja. Ahogyan visszatér erre, mutatja, mennyire érzi, hogy itt lehet és kell valamit csinálni.

Szeretnék három pontban rámutatni, hogy Jézus mit csinál azért, hogy bennünk ne legyen aggodalmaskodás.

1. Értelmünkhöz akar szólni. Az aggodalmaskodás bizonyos tekintetben az értelem munkája. Az aggodalmaskodó ember mindig gondolkodik, ezért Jézus az értelemhez szól. Talán ebben lehetne összefoglalni az értelmünkhöz szóló mondanivalóját: nekünk nincs okunk az aggodalmaskodásra. Céltalan és káros az aggodalmaskodás. Ezt a két oldalát világítja meg.

Nézzük meg azt a két igét, hol erről beszél.

27. vers. Jézus itt egy törpe emberről beszél. Jézusnak feltűnik, hogy ez az ő törpesége mennyire bántja őt. Nem tudjuk, kire gondol, lehet, hogy Zákeusra, ki tudja? Nekünk is volt már találkozásunk emberekkel, kik restellték alacsony növésüket. Az ilyenek olyan

nevetségessé tudják tenni magukat a nagy igyekezetükkel, hogy minden áron nagyobbak lássanak. Az egyik túl magas sarkot hord, a másik cilindert. Figyeljük meg, Jézus még attól sem riad vissza, hogy az aggodalmaskodás komikumát megrajzolja előttünk, csakhogy leszokjunk róla. Ezért használja ezt a példát és mondja: „*Kicsoda pedig az közületek, aki aggodalmaskodásával megnövelheti termetét egy arasszal?*” Még eddig senki sem volt, aki aggodalmaskodásával eredményt tudott volna elérni. Senki nem növelte meg termetét azzal, hogy kezét tördelte, senkinek nem lett nagyobb a kenyere azért, mert aggodalmaskodott, senki előtt nem nyílt munkaalkalom, senki nem gyógyult meg a betegségéből, senki munkájában nem tudott eredményt elérni azért, mert aggodalmaskodott.

Azt szeretné Jézus mindenekelőtt világossá tenni, hogy hiábavaló, céltalan dolog az aggodalmaskodás. És az ember semmitől nem irtózik jobban, mint a hiábavaló, céltalan munkától. Rámutattam már egy ízben, hogy voltak a régi pogány népek közt is, kik az ő vallásos felfogásuk szerint a pokol borzalmai közt a hiábavaló munka végzésére ítéltetésben látták a legnagyobb borzalmat. Egyik kárhozottnak egy lyukas hordót kellett vízzel tele merni s az sosem tellett meg. A másoknak egy sziklát kellett egy hegyre felgörgetni s az mindig visszagurult. A hiábavaló munka ellen tiltakozik az ember minden porcikája. És milyen csodálatos, hogy nem látja meg az aggodalmaskodó ember, hogy mennyi energiát pocsékol hiába.

De Jézus tovább is megy, amikor értelmünket meg akarja világosítani. Azt mondja, hogy egyenesen káros az aggodalom. Erre tér vissza a szakasz végén.

34. vers: „*Elég minden napnak a maga baja.*” Testvéreim, Jézus rámutat, hogy az aggodalmaskodó ember a maga esztelenségében nemcsak céltalan, hiábavaló dolgot csinál, hanem egyenesen megnehezíti a maga életét. Milyen nagyon igaza van Jézusnak, hogy elég minden napnak a maga baja. És az aggodalmaskodó ember nem elégszik meg azzal, amire Jézus azt mondja: „*Elég*”, még rak rá terhet a másnap gondjából is. Milyen ritkán mondta Jézus ezt a szót: „*Elég*”. Mikor megkorbácsolták, nem mondta, hogy elég! Mikor leköpdösték, szeget vertek kezébe, lábába, nem mondta, hogy elég! De mikor arra gondol, hogy mennyit kell elhordozni egy nap a nyomorult embernek, akkor azt mondja: „*Elég*”! Ne akarj még többet rárakni.

Hány ember van, akinek élete szemléltető példája e krisztusi igazságnak. Hogy milyen káros az aggodalmaskodás, feldúlja a békességét, felőrli idegeit, megzavarja az emberekhez, Istenhez és önmagához való viszonyát. Az aggodalmaskodó ember ezt nagyon jól tudja, de az ember sok mindent belát és nem csinál meg. Hacsak a belátáson múlna, akkor nem volna rossz ember a világon, mert mindenki tudja, hogy mi a rossz és mi a jó, akkor mindenki megmaradna a tisztesség, a jó erkölcs és a megszentelt élet útján. Hát miért nem maradunk meg, ha értelmünk látja? Mert az embert a szíve sok mindenre hajtja, aminek az értelme ellentmond.

2. Ezért Jézus a szívet is fel akarja használni, hogy dobja ki magából, amit az értelem rossznak tart. Rá akar mutatni az isteni gondviselés cselekedeteire a mi életünkben a lilium és az égi madarak példájában. Tudjuk, hogy a hegyi beszédet valószínűleg ott mondta el a Genezáret partján, ahol a fák ágaira oda ültek a madarak és belecsicseregtek beszédjébe. És akkor rájuk mutatva azt mondja: „Emberek, úgy elnézlek benneteket, milyen gyűrött az arcotok, nézetek körül, ezek a kis madarak milyen vígan tudnak énekelni, pedig ezeknek nincs szántóföldjük, ahol arassanak, se csűrjük, ahová takarjanak, nincs pénzük, amivel ruhát vegyenek maguknak. És nem aggódnak, mi lesz velük a télen. Isten majd asztalt terít nekik. És látjátok, nem csalatkoznak. Isten megteríti az asztalukat.” Aztán felemeli tekintetét és azt mondja: „Nézzétek, mennyi csodaszép lilium van itt a réten, vegyetek csak egyet a kezetekbe és meglátjátok, milyen csodálatos gyönyörű ruhája van, a szirmai milyen csodálatosan szépek. Nem volt még senki, aki olyan pompásan, olyan gyönyörűen tudott volna öltözködni, mint Salamon király, de minden ő dicsőségében sem tudott úgy öltözködni, mint ezek közül egy. És látjátok, ezek nem vetnek, nem tilolnak, nem szőnek és Isten mégis milyen csodaszép ruhát ad

rájuk. Hát, nyissátok fel a szíveteket, melegedjék fel a szívetek, hogy van gondviselőnk. Hát, ha Isten gondot visel az égi madárra, fűvére, mely ma van, holnap kemencébe vettetik, hát hogyne viselne gondot mireánk, akik az ő halhatatlan lelkének birtokosai vagyunk?”

Ezzel Jézus a hálaérzetet akarja felébreszteni az emberben Istennek a múltban tapasztalt jótéteményeiért, amiket elfelejtettek. Hogy gondoljatok vissza, hányszor nem volt kenyeretek és ő megadta, hányszor nem láttátok a kivezető utat és ő megmutatta. Ha késett is a segítség, de nem késett el soha. Hát emberek ne felejtsetek el, milyen jóságos volt tihozzátok, hálátlanok vagytok, mikor elfelejtitek jótéteményeit! Így akarja felébreszteni szíveteket, hogy a hála napsugara kergesse el az aggodalmaskodás sötét felhőit.

3. Kedves Testvéreim! Az Úr Jézus a lelkiismerethez is akar szólni. Mert a leghatalmasabb úr a világon a lelkiismeret. Amikor az feltámad az emberben, diktálhat a szíve akármit, parancsolhat az esze akármit, megy a lelkiismerete után, mert nem tanácsos dolog, hogy az ember lelkiismerete ellen cselekedjék.

Hát, hol akarja felébreszteni a lelkiismeretet? Két célzást tesz itt. Rámutat, hogy az aggodalmaskodás bűn, nem csupán rossz szokás. A pogányok teszik. Az aggodalmaskodás pogányság. Akinek tele van a szíve aggodalmaskodással, az pogány, nem keresztyén. A másik, amire céloz, hogy az aggodalmaskodás kicsinyhitűség. Ez is azt mutatja, hogy nem vagy keresztyén. Itt mutat rá, milyen bűn benne maradni a sötétségben, mikor hív a világosságba.

Nem folytatja ezt, de a többi ott derül ki a golgotai keresztnél. Aki az ő egyetlen egyszülött fiát tudta halálra adni értünk, az ne adna nekünk kenyeret, ruhát, ha úgy látja jónak? Mikor ez neki nem kerül semmibe, csak egy parancsszavába. Van aranya, van ezüstje, a kövekből tud kenyeret teremteni, hát ezt sajnálná tőlünk, mikor egyetlen egyszülött fiát nem sajnálta kínos halálra adni értünk?

Itt érzi az ember, milyen pogányság minden aggodalmaskodás. Milyen bűn felvetni a kérdést, hogy mit együnk, mibe öltözzünk? Hát, Isten ezt a ruhát sajnálná tőlünk, hisz ez nem kerül semmi áldozatába, ezt sajnálná, mikor megszötte számunkra azt a csodálatos menyegzői köntöst, amit kaptunk, mikor értünk a fiát halálra adta? Milyen vétek, milyen bizalmatlanság az Isten ellen az aggodalmaskodás! Hát, van jogom azt hinni, hogy elhagyott az Isten, ki úgy tanított fia által imádkozni: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben”!

Atyámfiak, ne aggodalmaskodjatok!

Így röviden meg is világítottam azt a három gondolatot, amivel Jézus ki akarja űzni szívetekből az aggodalmaskodást. Azonban nem volnék igazságos az aggodalmaskodókkal szemben, ha rá nem mutatnék arra, amire Jézus a cél érdekében nem mutat rá, hogy az aggodalmaskodás is erény. Mert minden bűn egy-egy erény eltorzítása. Végig lehet menni a bűnökön és meglátjuk, hogy mindegyik valami erényből származik. A fősvénység a takarékoságból, a gorombaság az őszinteségből stb. Hát az aggodalmaskodás? Az aggodalmaskodás egyik oldalról a magam szeretetének, másik oldalról az enyéim szeretetének torz formája. Az enyéim és önmagam szeretete erény, mert erre kötelez Isten, hogy szeresd felebarátodat, mint önmagadat. De az aggodalmaskodás torz formája ennek a szeretetnek, mert ez a szeretet nem kerülhet összeütközésbe Isten szeretetével.

Ne aggodalmaskodjatok! Itt nincs pardon! Jézus nem tűri, nem tesz semmiféle engedelményt az aggodalmaskodásra. Kergessétek ki magatokból és higgyétek el, hogy Istennek gondja van titeket! Vessétek minden gondotokat öreá! Ő mondja és ő még senkit soha meg nem csalt.

Ámen.

Ima: Örökkévaló szent Isten! Szerető mennyei Atyánk! Néha olyan nehéz téged így szólítani. Nehéz azért, mert néha úgy érezzük, hogy mintha nem az atya uralkodnék, hanem a

szigorú bíró, a keményszívű király. De azért tudjuk, hogy ha sokszor nem is látjuk atyai szívedet, mégis atyánk vagy te. Hiszen testi atyánk is hányszor eltakarja szeretetét és ütleget bennünket, pedig nagyon szeret minket. Sokszor azonban nem azért nehéz atyánknak szólítani téged, hanem mert nem hisszük el, hogy atyánk vagy nekünk, mert valahogy nem bízunk benne, hogy neked gondod van ránk. Óh, tudjuk, mi sokszor azért aggodalmaskodunk, mert érezzük, hogy nem vagyunk méltók arra, hogy gyermekeidnek nevezz bennünket. Aggodalmaskodásunk forrása a mi bűneink. Óh, kérünk, bocsásd meg bűneinket és hirdesd kegyelmedet, hogy el tudjunk üzni szívünkből minden aggodalmaskodást.

Kérünk, áldd meg a nap hátralevő részét, légy velünk az éjszakán, adj csendességet, békességet, töröld le könnyeinket, simítsd el párnánkat, ne legyen olyan kemény, vedd le szívünkről a terhet, úzd ki belőle az aggodalmat, hogy mi is tudjunk úgy imádkozni, ahogy tanítottál:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is.

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek,

és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól,
mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké.

Ámen.